

PŘEKLADATELSKÝ POSTUP SEPTUAGINTY

Jan Heller

Přehled obsahu

A. ÚVOD

1. Těžištěm biblické teologie je kérygma
2. Kérygma je nutno vždy znovu interpretovat
3. Interpretace je aktualizace
4. Úkol Septuaginty: transpozice kérygmatu
5. Program a postup dalšího rozboru

B. JAZYKOVÁ STRÁNKA PROBLÉMU

I. Rekapitulace dosavadního bádání

1. Vymezení problému
2. Přehled dosavadních stanovisek a výsledků
 - a) Podněty filozofů (Herder, Humboldt)
 - b) Pohledy teologů (Pedersen, Boman)
 - c) Reakce lingvistů (Barr)
3. Skutečné nedostatky dosavadního bádání
 - a) lingvistické: tvar místo kategorie
 - b) sémantické: etymon místo struktury
4. Úkoly dalšího průzkumu

II. K o ř e n

1. Obecné problémy

- a) struktura: libovolná či schématická?
- b) hranice: co je báze a co formanty?
- c) formanty: co kdy může být formantem?

2. Indoevropský kořen, hypotéza E. Benvenistea

3. Semitský kořen, spor biliteristů a trilateristů

4. Srovnání semitského a indoevropského kořene

- a) Vztahy sémantické jsou problematické
- b) Vztahy struktur jsou pravděpodobné

III. M o r f o l o g i e a s y n t a x e

1. Problém kategorií a jejich (in)adekvátnosti

2. Souhrnné zhodnocení shod a rozdílů

3. Genetické utřídění shod a rozdílů

- a) Vrstva shod: starší systém pronominální
- b) Vrstva rozdílů: mladší systém verbální

4. Rekonstrukce historického vývoje vztahů hebrejštiny a řečtiny

- a) Období "nostratické" - základní shody
- b) Období migrací - růst rozdílů
- c) Období nového setkání - helenistické

C. SEPTUAGINTA A JEJÍ RÁZ

I. V z n i k S e p t u a g i n t y

1. Tradiční představa - legenda Aristeova

2. Novodobé představy

- a) Lagardeovo hledání archetypu
- b) Thackerayův objev vrstev
- c) Kahleho targumová hypotéza
- d) Bathelémyho korekturová hypotéza

II. K o n k o r d a n t n o s t S e p t u a g i n t y

1. Objektivní předpoklady konkordantnosti Septuaginty vůči Masoře

2. Míra a hranice konkordantnosti, vyjádřené matematicky

3. Typy ekvivalentů: jednotný, převažující, roztržštěný

III. J a k S e p t u a g i n t a p ř e k l á d á

1. Dosavadní zpracování tématu
2. Překládání nominální flexe
3. Překládání verbální flexe
4. Překládání frazeologie (specifických vazeb), příklady:
 - a) Učinit smlouvu
 - b) Vyzývat jméno
 - c) Syn smrti
5. Výsledky

IV. T e o l o g i e S e p t u a g i n t y

1. Jméno Boží (JHVH - kyrios)
2. Centrální pojmy (zákon, spravedlnost, pravda atd.)
3. Antropomorfismy
4. Antropopatismy
5. Chrématomorfismy
6. Výsledky
- V. V ý s l e d n i c e a s m ě r n i c e
 1. Přístup exegeta k Septuagintě
 2. Vztah Septuaginty a Masory (geneticky)
 - a) Prvá fáze: maximum spontánnosti, minimum programovosti
 - b) Druhá fáze: maximum programovosti, minimum spontánnosti
 3. Posuny Septuaginty:
 - a) Příběhy a lidé: historizace, lokalizace, individualizace
 - b) Bůh a zvěst: spiritualizace, transcendentalizace, univerzalizace

A. ÚVOD

1. Těžištěm biblické teologie je kérygma

Trvalým výsledkem teologického bádání i zápasů posledních desetiletí je to, že se nám ujasnilo, že v biblické teologii nejde o nauku, o různé náboženské názory a systémy, nýbrž o zvěst, o kérygma. Jinak řečeno, úkolem biblického teologa není svémocně třídit a svrchovaně hodnotit obsah biblic-

OBSAH

Úvodem	5
Jan Heller: Překladatelský postup Septuaginty	7
Josef Smolík: Bonhoefferova kritika náboženství	54
Milan Opočenský: K problému sekularizace	69
Pavel Filipi: Čeští a moravští žáci Böhlovi	81
Petr Pokorný: Expedice Nag Hammádí III	105
Literatura:	
G. Wirth: J. L. Hromádka; M. Salajka: Our Time	119
M. Opočenský: Christians and Revolutions	121
A. Molnár: Die Evangelische Kirche der Böhmischen Brüder	123